

Pridplata na ciju god 3 for., na pol god 1 for. 50 nov., na četvert. 75 nov.
Za Srbiju 30, 15, 7 1/2 grosa. Izlazi svake Nedjelje jedanput.

Pisma svakoversna predmeta molimo na uredništvo uputiti.
Neprijateljima neprimamo

God. II. U Kalači

U Četvrtak 19. Listopada 1871.

Broj 42.

Česka nagodba.

Kad su Česi iz bečkog rajsrata istupili i medju bedeme svojih prava se povukli, da se ondud bore s nepravdom nimačkom, bilo je ne malo takih prijatelja Česke, koji su glavom krećali te tu žalosnu nadu gojili, da česka ustavna borba, ma kakva ona odvažna bila, neće pobidonosna ostati, buduć su bečki Nimeci na vrhuncu svoje slave i moći onda stajali.

No ti se prijatelji Česke radosno privariše.

U českoj povistnici od krvave bitke na Biloj Gori nema događaja, kojeg bi glede zamašaja srazniti mogli s onima, koji se prošle nedilje zbili na českom saboru. U bitci na Biloj Gori je Česka klonula te je morala više nego dva stolića bolno boraviti, dok joj nije sunce pravdnosti vaskrsnulo.

Podnešeni i odobreni su oni zakonski pridlozi česki, koji će ustav ne samo Česke nego i cile Austrije sačinjavati.

Tri su ova važna pridloga, kojima sada obšte mišljenje ne samo u našoj monarkiji nego i u cijeloj Evropi dostojnu pažnju obraća: temeljni članci za ustav, članak o narodnosti i o izborih zastupničkih.

Mi nemamo dosta prostora da ove članke od riječi do riječi saopćimo, ipak nam je dužnost glavna načela u njima označiti.

U temeljnim člancima kao jedno glavno načelo se usvojava potpuno, do najposljednjeg slova austro-ugar-

ska nagodba koja je glede zajedničkih poslova god. 1867-te ugovorena. Kao drugo glavno načelo izražava se nezavisnost Česke, koja će se u tom najvećma odati, što Česi i same delegate, brojom 15, na českom saboru hoće da izbiraju. Sadašnji rajsrat će se uništiti i misto njega će se ustanoviti jedan kongres, koji neće kao neodvisan parlamenat dilovati nego kao ovlašćenik svijuzemaljskih sabora.

Što se tiče pridloga o narodnosti, to je nimački i česki jezik potpuno ravnopravan: na saboru českom oba jezika se mogu upotrijebivati. Pridsidnik oba jezika ima razumiti. A izborni srižovi oni se imaju opet po narodnostima arondirati.

Ovo je jezgra onih privaznih članaka, koji su pozvani, da u našoj monarkiji željani mir, sporazumljenje ujamče.

Mi kad s jedne strane pravedni i mogućni smir Česke usvojavamo i odobravamo, s druge strane nemožemo odoliti da ne očitujemo, da ovako i liu samostalno i druge austrijske zemlje, naime njih 16, sebi ne mogu zahtivati; jer ta zahtiv ne bi consolidacijom nego rasulom Austrije postala, i ne uzimajuć u obzir da bi se državni troškovi ovako neizmerno uzvisili. Pripoznajemo, da je u sadanjem viku načelo narodnosti ovladalo, ali razboriti čovik i to mora pripoznati, da jedna država sa 17 kornila postojati nemože; jer nije moguće da medju tima potpuno sporazumljenje još najskole u slučajevih nezgoda vlada. Taku bi državu prva bura u Evropi razdrobila. Svaka država prema svojim dušev-

... i svatim silama može šta zahtivati. Sto su Česi izvojevali, to učiniše oni ne samo s pomoću svojih prava nego i sa svojim sopstvenim silama.

Ni najmanje nije sumnjati, da su ovi zakonski članci u sporazumljenju Hohenvartovom, pridsidnika sadanjeg bečkog ministarstva, osnovani, koji će ih u rajsratu sa svom silom podupirati.

Ustavovirci (bečke centraliste) kako se iz dosadnjih pojava pojmiti može pripravljaју se na očajanu borbu protivu ovim pridlozima; ali njihov odpor samo onda bi mogao imati po Česku odlučne posledice, kad bi se taj s Ugarske podupro. No Česi da se ovoj nesgodu uklone, kako nam nikoje visti javljaju, pripravnici su i to primiti, da se njihovi delegati ne na českom saboru nego na bečkom kongresu izbiraju.

Kad Česi toliko nastoje, da s Magjarskom baš ako ne u sporazumljenju ono barem u miru ostanu, onda nemožemo razloga naći, zašto bi se Magjari českoj nagodbi protivili, tvrdi temelj svojih prava ostavili i u metež se austrijski umišali, koji po njih nikako povoljna ploda doneti nebi mogao, buduć da time ništa drugo nebi dobili do ogorčenosti razjarenih Česa i drugih Slavena. Mi se tvrdo nadamo, da magjarski državnici neće slušati viku bečkih centralista te će baš u samom interesu državopravne nezavisnosti Ugarske česku nagodbu primiti. Od neizmirne koristi bi bilo za Austro-Ugarsku kad bi se Česka i Ugarska jedna na drugu oslanjati mogla.

Subaćanin.

SVITOVANJE PROSTOGA PUKA O PRAVNIM POSLOVIMA

od jednoga pravnika.

(Produženje.)

Prošastom prilikom kazali smo, šta da radi nevišt u sudbenim poslovima.

Neka se svakom prilikom obrati, kada je rad ugovor, pogodbu o kupovanju ili prodaji ganućeeg ili neganućeeg dobra i imovine sklopiti — učenom i u sudbenim stvarima vištom čoviku, u slučaju pak mistnim biližniku (notarošu), poglavito pak kad mu se donese ili uruči pismo kako od suda, neka iste svitovanje i uputstvo o sadržaju pisma; jer se već mlogo puti dogodilo, da se tražba (akcia) ili parnica kome uruči, on pak neznajući o čemu glasi pismo, metne je u džep ili zabaci je, ne ode na odredjen dan sudu na razpravu, i tako parnicu izgubi. Isto takom nehatnošću postupaju mlogi, kada im se odluka ili sentencija kakva uruči, i samo onda tražu pomoć i branitelja, kad im bubanj (egsekucija) dodje u kuću, — a tada je već svemu kraj! trudba, trošak — sve van badava!

Kada je ko rad, da kupi kakvo neganuće dobro, neka prija svega ode u gruntovnicu (grundbuk) da vidi kako stoji stvar? je li uknjiženo dobro na ime prodavaoca? ako je: ima li kakvog duga, tereta uknjiženog (intabuliranog)? da zna unaprid, ako se pogodi i kupi imovinu, kakvu dužnost prima na se, ako prodavaoc ne bi primio na se da uknjiženi dug izplati.

Gruntovnu knjigu je najbolje onog dana od kad se pogodba učini pogledati, jer ako se ovo prija godi, može kogod i za ono vrime, dok se pismo i pogodba učini, u gruntovnicu, teret, dug ili prodaju ubilježiti. Sve ovo nije još sigurno. Najbolje je odmah čim se pogodba utvrdi, ugovor, kontrakt potpiše, pridati pismo gruntovnicu da se ubilježi. Jer i za ono vrime dok se mbenica za pripis prida — može se kake teret ili dug isto dobro uknjižiti (intabulirati.)

Dalje, valja kupcu raznati: ima li prodavaoc pvo, nepokretnu imovinu prodati; može biti da je prodavaoc nedoraslih godinah, da nije 24 godine dovrš može biti da je proglašen kao propalica i da pod tut stvom stoji?

U slučaju pak, kad ko svoju imovinu prodaje ne nastoji da mu se cina pogodjena ili odmah izplati, ili se bi od novaca štogod kod kupca ostalo, neka od njih pismo iste, i u pismu vlast, da se novci na isto dobro ubilježavaju. Ovome bi ta posledica bila, da bi se pogodjena cina kod kupca — prilikom kada bi imovinu svoje ime pripisao — uknjižila i osigurana bila. Tim činom bio bi prodavaoc osiguran, da mu novci ni u slučaju ako bi se imovina na novo prodala, ne bi propali ili ako bi se na istu kakvi teret ili dug uknjižio.

S jednom riječu sve one, koji nisu prava učili, o bito pak koji štiti i pisati neznaju vrhu svega svitujen da uvijek kad god im se kakvo pismo prida, uruči, ili k hoće da pogodbu, pismo ili ma šta potpišu, neka odmah bez oklivanja potraže takovog čovika, koji je u sudbenim i pravnim stvarima učen, i kao čestit čuven i vjeren. Ako im ovake osobe nisu pri ruci, neka se u mistnom biližniku (notarošu) jave i umole, da ih u poslu upuče. Ovo je u pravnim ili parničnim stvarima za čovika ta nužno, kao što valja bolesniku svojoj bolesti pomoć kod ličnika tražiti, koju ako u svoje vrime ne nadje, velik se opasnosti izlaže. No valja se puku, osobito pak neznanicama čuvati od tako zvanih nadripisara i prokato (fužera), koji kriomice tiraju procese, i po kućama, bi ovih pišu instancije i sudbene stvari obavljaju i pul svitovanje daju. Mlogo te mlogo primera ima, da su ovaki pisari mloge, osobito pak neznalice upropastili!

(Slidi.)

D O P I S I.

Paris, miseca Kolovoza. U Parisu već prije rat posljednjeg umnožao se broj stanovnika, i gotovo do dvimiliuna narastao, ipak taku silu prometa nije pokazivao kao London buduć Parisa veličina nesastoji u trgovini već u umitnosti. Po ovoj Paris gospoduje nad svim svjetom. Ono što drugi narodi izmisle, opravde, sastave, t kad Francus u ruke svoje uzme ili pod žervanj svoje uma metne, tako žnade uredit umit ugladit, složiti sastavit, da svaki čovik mora pripoznat, da je Francus na svjetu najumitniji. Kud god podješ svagdi ćeš naći, gdi mlogi medju drugi narodi još i kod Turakali njegovim jezikom govore, njegove novine i knjige štiju, njegova krojhaljine nose, njegova ukusa jilom se hrane, vinom s poje i. t. d.

Paris mora pripoznat, da je manji od Londona a što se tiče javnih sgradah, ili privatnih kućah, to će svjetputnici priznat, da je kolajna hvale i slave Parisu dopala. Tu su ti sokaci kano lie u jednoj bašti uredjeni, ometeni, oprani; a kad prigledaš one izložbe prid dućani

onda misliš da se ovde sveg svita umitnici izkupili, da svoju znanost posvidoče. E ako si i siroma, u Parisu u veće kad se sokaci u sijajnosti sa svitlošću sunca nadmeću, sit se možeš lipih haljina, silna zlata i srebra, i neizbrojena draga i skupa kamenja nagledati, pak ako si danjom po radu toliko zavridio, dobro se navečerati, i kad si u krevet lego o tom sanjati, da si se skupim kamenjem kitio, i na krasnih kolih po uzornih konjih vozio.

Istina je da je Prus silu štete Franceskoj naneo, kad je u ratu što je htio plinio, i koncem ovog pet milliarda globe nametnio. Ljudi i učeni su onda mislili, da će Francuska na stolicu kloniti, al su se varali, buduć Francuske bogatstvo nisu poznavali.

Francuska je najprije zemlju i čovika u slobostinu postavila, i zato se u njoj izvila umitnost i pomnja čovika, pak je svako zvanje ljudsko s podobni napunjeno.

Francuska izvadja svake godine silnu hranu i odgojava živinu, i to zato, jel svaki ima svojinu u zemljištu, nije arendaš ko u Inglezkoj, koga mogu svaki čas krenuti već je posidnik zakoniti, koji radi za svoju dicu i unučad, i toliko zemlje nakupi, koliko steče novca; jel zemlja nije razkomadana ko u Magjarskoj, da je pase ko hoće, i da se sije i ore kako se većini u obćini dopada, već tu je svakom svoje u jednom komadu izmireno, pak on sadi ore sije, kako za dobro nadje. Zato je Franceska tako obogatila, da je kadra i to pet milliarda iznojiti, i osim toga svoje daće godišnje namiriti po svojoj snagi, buduć ima veresie po svem svitu, dakle novčari će izkupiti zlato i srebro, pak će gladnog Prusa novcom nagojiti.

Veća je ono šteta koju je pariško pučanstvo počnilo posli mira s Prusom sklopljena. Oni ljudi, koji su pod Napoleonovim carstvom slobodno govorili i pisali, ovo neizplaćeno po čovika blago na to su uporabili, da su puka srce zlobom i nenavidnošću prama imućni napunili, a ljubav i bojaz prama Boga izkorenili, pak su oružem koje nisu vridni bili na obranu svoje varoši upotribovati, obstojeći red napali, nevine ljude ubijali, javne plemenite sgrade palili, i blago pojedinih robili. Istina da će Francuska viština skoro i ovu štetu naknaditi, al će se duševni otrov u pameti zavedenih još zadugo zadržati, i možda i u došašću narašćaj priliti; jel družina koja se po svih narodih pod imenom international sastavila, i rič i štampu po svem obraženom svitu uporablja, da siromašnih ljudih pamet zavede, odkud sve više i više se zameće ono zlo koje je imenom stricke okršteno, kad se n.p. radinji uzbiu i u tvorinarama svoj poso ukinu. Misto ljubavi, koja bi tribalo da svezu medju imućem i siromakom osladjiva, umeće se kvasac nenavidnosti, koji izkrnjene odnošaje ogorčava.

Vrime je već naskrajnie prispilo, da ravnateljstva pripoznadu, da se čovik nemože drugčie koristno izobrazavati nego jedino naukom po Isusu pokrštenim. Al kako mi se vidi, po tako imenovanih školah to se neće dostignuti. Pariški komunski rat, triba da i najvećem kršćanluka zlotvoru oči otvori. Franceska će i iz ove bolesti najprije izdraviti, jerbo su ovde već i puljgeri uvidili, da ono mudrovanje, koje Isusu ledja okreće, nemože čovika ni na ovom svitu ublažiti, pak kad se čovika pamet od spasitelja odkrene, onda neima sile koja bi život, imovinu mogla osigurati. Al u drugih kraljevinah još nisu ljudi na toliko dozriali, naći ćeš ih mnoge u učenih kruzih, koji misle, da je čovik kadar i bez Bo-

ga živiti, pak svoje pomućene misli kane i nastoje i u čovika koji se puku ubrojava uliti.

Francusi umno obradjivaju svoje zemlje i time su srićni od Ingleza, što je zemlja medju mnogi posednici razdiljena, dakle mnogi se bore za nju kao za svojinu. Što prije i nama bi valjalo taj red po zemljište uvesti, i toga podpunu slobostinu uzakoniti, koja će sve donle samo na papiru ostati dok se svakom svoje zemljište neujedini. Onda će ljudi i kod nas početi osićati cinu vrimenta, i uviditi, da je to najskuplje buduć da se ni za novce nemože kupiti. I kad uvide cinu vrimenta, onda će gledati da svoj poljodilski poso što bolje i prije obvrše, i ostalo vrime na drugu stvar obrate, koja će ili zemlju plodniom učiniti, ili koji novčić van poljodilstva u kesu gazdinu uneti.

Francusi nisu hrdjavi ljudi samo košto Inglezi sebe za najvećeg, tako Francesi sebe za najslavnieg naroda drže. No mi nećemo u tom ni one ni ove sliditi, već ćemo u glavu našu uzeti, da svaki narod ima i svoje mane, koje će se time umanjavati što će naše vladanje plemenitije biti, i što će naša ruka u radu iztrajania i vištia biti.

Francesi imadu mnoge milosrdne zavode, u kojima nemoć čovičja utočišće nalazi, ima mnoge škole al te još ni sad u potribnom broju neposiduje. Gdi ljudi nisu još po nesvistnih vodjah zavedeni, tamo su dosta i po-božni, i nije bez svakog uzroka, što se franceska crkva za prvorođjenu kći kršćanluka smatra, jel i novca i truda više uporablja na kršćansko obraženje poganluka, nego svi drugi narodi.

A što se tiče crkvenih sgrada, to može svaki narod k njima doći, da nauči kako valja onu kuću zidjati, kako je valja nakititi, u kojoj hoćemo da se Bogu dostojno klanjamo. K' Francusu triba da dojdju popovi i nauče kako triba crkvu čistiti, i robe crkvene prati, da se ni najfinie oko ne smuti, već radostno opočiva na svakoj stvari, kojom se poslužavamo da Boga proslavimo. Francuske crkve ridko su kamenom već najviše daskama postavljene, i tako uređjene, da se zimi griju, što je veoma pametno; jel ako nalazimo da je povoljno misto za rad i zabavu potribno, to nećemo tajiti da je to i za molitvu neobhodno. U crkvu dolaze ne samo mogući već i siromasi koji nisu uvik dovoljno zaodiveni. Nije ni to razborito što se crkve navadno kamenom pločaju, kad to ni za lito ni za zimno doba po zdravlje nije podobno. Uvidili su to prije naše Šokice nego učeni, pak sobom nose komad ćilima, i taj pod svoje noge raztiru. Francesi i Talianci i vrata crkvena, pak i to dvostruko tako oprave i čojom ili kumašom umotaju, da vitar kroz njih ne produhiva, a ma ko unišao ili izišao ona se sama po sebi zatvore: nije košto biva kod nas, da vrata i u srid zime zjaju, pak vitar i svećenika i kršćane po glavi šiba, i tako se silna glavo- zubo- i uhobolja zameće.

Parišani baš ni prije Nimcu nisu vrlo prijateljili, al od kako je Nimac po kratkovidu franceskih državni-ka svoje sile ujedinio, i Francese tom silom na zahvalnost prvo potukao, od ona doba zametnila se u srcu Francesa velika mržnja najskole prama Prusa, koja ne velimo da struji već u Parišanih baš vrije. Ako što ojače, teško će se znati uztegnuti da svoju sriću na novo ne pokušaju. A to po njih donle nebi razborito bilo, dok se nebi Španjulci, Portugisci, Taliani i Romani osvistili, i da i oni s Francusom svoje sile sjedine košto su Nimci svoje s Prusom sklopili. Rat taj ko ga dočeka mora vrlo krvav biti.

Parišani mnoge su sgrade popalili, ipak nisu toliko zla učinili, koliko su kanili. Sad se savijaju oko pitanja, bi li kraljevstvo uzpostavili ili uz republiku ostali. Što ako za dulje vrime neodlučeno bude to će Franceska dulje bolovat, jerbo će joj trgovina zapinjat, buduće da su novčari veoma razboriti ljudi pak scine dok tako glavno pitanje nije riješeno, donle državno stanje nije utemeljeno; a gdi se ovo nija tamo se veresia klima, a uz taku veresiu nemogu trgovci obrtnici i poljodilci proživiti. Baš zbog toga su nemirni Parišani, i pogovara se da će teško biti mir ustanoviti, ako se parlamenat iz Versailles u Paris neprimetne, jerbo donle svaki o svojoj imovini zebe. Ja mislim da u Parisu nebi trebivala tako množna vojska da parlamenat čuva kakva ga u Versailles čuva. Ona lipa bašta vojskom je napunjena. Parišani veoma se za sad mirno vladaju, putnici se čude, kud su nestali oni silni policaji koje su pod Napoleonom svaki čas po sokaci vidjali. Sad ni jednog nevidiš, ipak i život i imovina valjada nikad nije bila tako osigurana.

Francesi su vrlo žalostni, gospoje obukle su crno i tako nesgodu svoje domovine kaju.

Stari Rodoljub.

— m. Subatica, 14-og Listopada. Više puta sam se mislio o Bunjevcima, hoće li oni duh sadanjeg doba shvatiti? Jesu li oni na ovo sposobni i po tom mogu li se oni iz duševne tmine izbaviti? Ja premda mogućnost sveg ovog nisam smio nijekati, ipak tomu ne mogah se nadati sve dotle dok nisam danas na pozorištu našem opazio jednu oduševljenu čonopljanku, Katicu Fehérovu. Eh kad se već počimaju i naše ženske zauzimati za duševni napridak naših zapuštenih, al zato duhom dosta znažnih Bunjevaca, onda nije moguće da Bunjevci u svojoj zapuštenosti na vike ostanu.

Ne zahtivamo mi, da Bunjevci i Šokci političku ulogu igraju u Ugarskoj, ali prid Bogom i prid svitom, kao Katica Fehérova, to odvažno hoćemo da nam učitelji i svećenici pošteno naši govoriti znadu. Ta ovako s ovim putem kao dosad, dotiraćemo, da će Bunjevci i Šokci badava ići u crkvu i u škulu, jel tamo neće nikakve nauke sebi nabaviti buduće da ni učitelji ni svećenici pošteno bunjevački govoriti ne znadu. To nije dosta, da bunjevački svećenici i učitelji toliko znadu naši koliko su kadgod u njihovoj obiteli naučili: njima je dužnost naš jezik potpuno razumiti, da na ono, što su oni trudom učili, ume puk lakim načinom podučavati. Ako oni bolje ne govore nego prosti puk, to je onda očevidno, da na njihovoj pouki duh puka neće osnažiti; jerbo oni svoje učene misli izraziti nisu kadri.

Zato prika je nužda, da se bunjevački i šokački učitelji i svećenici svojski sdruže i nastoje svojem uzvišenom pozivu dostojno odgovoriti, što eto već i ženske očekuju od njih.

A ti rudoljubiva priateljico čonopljanka, primi toplu pozdrav od svih rodoljuba bunjevačkih: širi svoj nevini, nekoristoljubivi duh, da nam se mili rod osvisti; iskupi svoje priteljice, pa kad vi jednodušno povičete: svi ćemo se za vama povesti!

R A Z N E V I S T I.

— U ogulinskoj pukovnji krvni se ustanak podigao, ali podratovnik Mollinary ga srićno ugušio.

Ovaj su ustanak pobudili i rukovodili kolovodje stranke prava u Hrvatskoj, naime Kvaternik i Bach, koji su poginuli. Peštanski „Reform“ dobio je iz Zagreba dva brzojava, koji tvrde, da su kod dr. Starčevića, glavnog kolovodje stranke prava, tajna pisma našli, iz kojih se vidi, da je ova stranka u svezi stajala strahovitim društvom internacionalom. Dalje uzapćen je ovde jedan ruski pisac Milic i Fabiani, bivši kapetan Karlovca. Nepametno rade gdi koja hrvatska glasila, kad prosti puk time zaludjivaju, da je ovaj ustanak ugarska vlada novcem podupirala.

— Na česke izradbe za nekoliko dneva će izići carski otpis, na koji će bečki Nemci još veću viku podići nek dosad. Bajst, kancelar Austro-Ugarske, jamačno će u svojem visokom stolu priminuti buduće je već prid carem očitovao, da on u českim izradbama pogibel smatra za Austro-Ugarsku. Na brzo će se znameniti događaji dogoditi u ovom pogledu.

— Miletić juče se oprostio posli jednogodišnjeg robovanja iz tamnice.

— Pitanje radenika u Englezkoj sve većina napriduje, pa još onde gdi niko nebi mislio. Dvanajest lorda su pozvali odbor radenika, da svoje zahtive njima priopće, koje će oni prid zakonodavno tilo podneti i tamo podupirati.

— U Bavarskoj ministar bogoštovja odgovor je dao na jednu interpelatiju glede nepogrišljivosti papine, koji je veoma važan za katoličanstvo, buduće je Bavarska tako smatrana kao jedan uzor katoličanstva. Najprije izjavlja ministar, da će država svakog građanina u okrilje uzeti, koji ne viruje u papinu nepogrišljivost. Za tim izražava se, da u slučaju ako će starovirci virske općine ustanoviti njih će država uvik smatrati kao katolike. Govor je ministra dulje trajao od dva sahata.

TRGOVINA I OBRTNOST.

Cinjenik peštanski 14-og Listopada. Cina vune izčešljane 116—117 fr.; dvostrizena litnja 118—119 fr.; fina jednostrizena 130—131 fr.; tisanska zimska i litnja 92—94 fr. — Svinji iz Magjarske i iz Srbije 27³/₄—28³/₄ n.; za iznos 29—29¹/₂ n. — Mast sa sudom 36¹/₂ fr., brez suda 34—34¹/₂ fr. — Šljive iz Bosne u sudu 13¹/₄ fr., u džaku 12¹/₂—12³/₄ fr.; iz Srbije 11—12 fr. Pekmez 10¹/₂—10³/₄ fr. — Paprika 21¹/₂—22 fr. — Grah bili 5—5¹/₄ fr.

CINA RANE. Pešta, 14-og Listopad. Čisto žito bantsko: 81 fnt. 6 fr. 30—40 nov., 87 fnt. 7 fr. 10—15 n. tisansko, peštansko, stol.-biogr.: 82 fnt. 6 fr. 45—55 n., 87 fnt. 7 fr. 15—20 n.; — bačvansko: 83 fnt. 6 fr. 30—40 nov. 86 fnt. 7—7 fr. 5 nov. — Raž 78—79 fnt. 3 fr. 80—85 nov. — Ječam 68—70 fnt. 2 fr. 65 n. — 3 fr. — Zob 45—48 fnt. 1 fr. 80—85 nov. — Kukuruz, požunac 80 fnt. 3 fr. 90 n. — 4 fr. 5 n. — Uzimajuć fnt. polag djumr. maže.

Baja, 14-og Listop. Čisto žito: 83 fnt. 6 fr. 10 n. Napolica 78 fnt. 4 fr. 60 n. — Raž 76 fnt. 3 fr. 80 n. — Ječam 66 fnt. 2 fr. 40 n. — Zob 45 fnt. 1 fr. 80 n. — Kukuruz 90 fnt. 3 fr. 40 nov., sve po požunac.

Visina vode dunavske.

Pešta 14-og Listop.: 4' 11" nad 0.